

REZIME PROGRAMA OBUKE

Naziv programa obuke
Obuka za stručne radnike/ce, i stručne saradnike/ce – instruktore/ke orijentacije i mobilnosti (O&M) za osobe oštećenog vida - značenje, standardi, uloge, prava i obaveze korisnika/ca, stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca.
Autor/ke, odnosno koautor/ke programa obuke
Savez slijepih Crne Gore (Goran Macanović, Katarina Bigović Kulić, Aksinja Kermauner)
Realizator/ke programa obuke
Goran Macanović - izvršni direktor Saveza slijepih Crne Gore, Katarina Bigović Kulić – pomoćnica direktora u Savezu slijepih Crne Gore, Aksinja Kermauner - vanredna profesorica, doktorica specijalne i rehabilitacione pedagogije, tiflopedagoginja, profesorica likovne umetnosti, profesorica slovenačkog jezika
Kontakt osoba (telefon i e-mail)
Nikolina Miljić, 020 665 368; 067871189; savezsljepihcg@gmail.com
Ciljevi i zadaci programa obuke i oblast socijalne i dječje zaštite na koju se odnose
Opšti cilj programa: Unaprijeđenje znanja i vještina stručnih radnika/ca, stručnih saradnika/ca u cilju pružanja podrške osobama s oštećenim vidom u socijalizaciji, njihovoj inkluziji u društvu, povećanju samopouzdanja i motivacije za aktivno učešće u društvenom životu. Specifični ciljevi programa: 1.Stvoriti preduslove za uvođenje u sistem usluge instruktora/ke O&M 2.Osigurati standardizovanu i jedinstvenu obuku za stručni kadar instruktora/ke O&M, radi omogućavanja uslova za samostalan život osoba oštećenog vida; 3.Osposobiti stručni kadar za adekvatniju izradu individualnog plana nastave O&M i pluralizam potrebnih usluga za svakog korisnika/cu individualno u cilju najvećeg mogućeg standarda i kvaliteta života; 4.Senzibilisati i osposobiti stručne radnike/ce, i stručne saradnike/ce za stručno i kvalitetno koordinisanje uslugom instruktora/ke O&M; 5.Senzibilisati i edukovati osobe oštećenog vida za kvalitetno korišćenje usluge instruktora/ke O&M; 6.Pružiti alate, znanja i vještine stručnim radnicima/ama, i stručnim saradnicima/ama za stručno i kvalitetno koordinisanje i praćenje sprovođenja usluge instruktora/ke O&M.
Sadržaj programa obuke
<ul style="list-style-type: none"> •Osnove oštećenja vida: definicija oštećenja vida, pravilna komunikacija s osobom oštećenog vida, razvoj djeteta s oštećenim vidom, osobenosti osobe s oštećenim vidom, percepcija svijeta, predstave, blindizmi; struktura oka; oštećenja vida – dijagnoza i praktične vježbe sa naočarima za simulaciju različitih oštećenja vida, ostala čula: ostaci vida, tip, sluh, ukus, miris; vježbe čula. •Orijentacija i mobilnost: definicije, psihološki, socijalni i pedagoški aspekti O&M; metode, pomagala za O&M. •Praktični individualni rad sa budućim O&M instruktorima/kama: dijelovi tijela i položaj u odnosu na tijelo, položaj tela u odnosu na predmete, položajni odnosi između predmeta; ehlokacija (slušne sposobnosti); taktilne karte – orijentacija na taktilnoj karti; kretanje uz pomoć videćeg pratioca; upoznavanje sa bijelim štapom; orijentacija unutar poznatog/nepoznatog okruženja; prevozna sredstva; inkluzivno okruženje; pas vodič; elektronski uređaji. •Izrada individualnog programa za svakog učesnika/cu s oštećenim vidom koji/a ulazi u program obučavanja O&M. <p>Tokom rada će se primjenjivati različite metode rada s naročitim akcentom na podsticanje učesnika/ca na aktivno učešće, razmjenu iskustava i ideja. Među korišćenim metodama su prezentacija, interaktivni input, individualni i grupni rad te rad u parovima, igra uloga, interaktivne igre, bujica ideja, facilitirana diskusija, studije slučaja i praktični rad u prostoru i na ulici. Ovakvim metodama rada će se osigurati da pripadnici/e svih ciljnih grupa obuke dobiju priliku da iskuse situacije koje se mogu ili će se sigurno desiti pri korišćenju, pružanju, praćenju i nadgledanju usluge instruktora/ke O&M.</p>
Kompetencije koje će program obuke razvijati

Sprovođenjem obuke će se osposobiti stručni radnici/ce i stručni saradnici/ce, te i osobe s oštećenim vidom za usmjereno, ciljano, koordinisano, stručno, kvalitetno planiranje, obezbjeđivanje, pružanje, korišćenje, nadgledanje, i kontrolu usluge instruktora/ke O&M. Obuka će za krajnji rezultat imati kvalitetno obučeni, usavršeni i profesionalizovani i senzibilisani kadar (stručni/e radnici/e i stručni/e saradnici/e) za obavljanje poslova koji se odnose na planiranje, obezbjeđivanje, pružanje, nadgledanje i kontrolu kvaliteta rada i pružanja usluga u zajednici.

- Shvatiti pojam, ulogu i principe usluge instruktora/ke O&M;
- Razumjeti međusobna prava, obaveze i odgovornosti korisnika/ce usluge instruktora/ke O&M;
- Upoznati se sa svim aspektima u korišćenju, pružanju, praćenju i nadgledanju usluge instruktora/ke O&M i shvatiti značaj otvorene komunikacije i procedura za adekvatno pružanje usluge;
- Steći kompetencije iz medicine, psiholoških aspekata osoba s oštećenim vidom, istraživanja, pojmova prostora i vremena i fizičkih aspekata kretanja u svim sredinama i pod svim uslovima;
- Osposobiti osobu s oštećenim vidom, koju treba osposobiti i koja želi, za samostalno, efikasno i bezbjedno kretanje u određenim prostorno-vremenskim okolnostima i saobraćajnim situacijama;
- Kroz različite oblike formalnog obrazovanja steći kompetencije za podučavanje O&M pomoću poveza za oči i simulatora oštećenja vida drugim videćim licima sa ciljem da i oni postanu instruktori/ke O&M;
- Upoznati se s mogućim kriznim situacijama u korišćenju, pružanju i praćenju i nadgledanju usluge instruktora/ke O&M i usvojiti mehanizme i alate za njihovo pravovremeno otkrivanje i prevazilaženje.

Ciljna grupa profesionalaca kojima je obuka namijenjena

Ciljna grupa profesionalaca kojima je obuka namijenjena su (sadašnji i potencijalni): stručni radnici/ce i stručni saradnici/ce zaposleni u sistemu socijalne i dječije zaštite (Centrima za socijalni rad, ustanovama socijalne i dječije zaštite, te i drugim institucijama), kod drugih pružaoca usluga socijalne i dječije zaštite, koji učestvuju u procesu ostvarivanja prava na usluge socijalne zaštite, uključujući tako i uslugu instruktora/ki O&M, zatim stručni radnici/ce zaposleni kod pružalaca usluga, i stručni/e saradnici/ce- instruktori/ke, i opciono, potencijalni korisnici/ce usluge, osobe oštećenog vida u određenim djelovima treninga gdje su važne vježbe simulacija. Potencijalni korisnici/ce nezavisno od akreditovanog programa obuke moraju biti uključeni u određene segmente obuke.

Uslovi za uključivanje profesionalaca u obuku

Pored Zakonom propisanih uslova za ostvarenje prava na uslugu instruktora/ke za orijentaciju i mobilnost od strane osoba s oštećenjem vida, sticanje lincenci za rad od strane stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca i zasnivanje radnog odnosa od strane stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca, neophodno je da polaznici obuke imaju određen nivo svijesti i informisanosti o pravima, obavezama i potrebama osoba s oštećenjem vida i ulozi i svrsi usluge instruktora/ke za orijentaciju i mobilnost. U tom smislu, svaki kandidat/kinja za učešće u ovoj obuci će popuniti ulazni upitnik odnosno motivaciono pismo za učešće u obuci, koja sadrži pitanja i očekivanja od obuke, te motive za buduće zanimanje instruktora/ke za orijentaciju i mobilnost. Na osnovu prijave trener/ica obuke će izabrati one koji pokažu minimalan nivo razumijevanja principa ljudskih prava, pristupa invaliditetu i filozofije samostalnog života.

Uslovi koji se odnose na stručnu spremu za instruktora/ku za O&M odnosno stručnog radnika/ce i stručnog saradnika/ce za učešće u samoj obuci definisani su Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, odnosno minimum bachelor diploma.

Takođe, nakon sprovedene obuke svi učesnici/ce će biti u obavezi popuniti evaluacioni upitnik.

Učesnici su u obavezi prisustvovati na 100% Programa obuke, nakon čega dobijaju sertifikat.

Krajnji korisnici

Krajnji korisnici osim ciljnih grupa obuke: osoba oštećenog vida, potencijalnih instruktora/ki orijentacije i mobilnosti, stručnih saradnika/ca i stručnih radnika/ca su i porodice osoba oštećenog vida, organizacije osoba s invaliditetom, nadležno Ministarstvo i druge institucije socijalne zaštite, kao i država Crna Gora.

Broj učesnika u grupi (min/max)

Za 12 dana obuke, minimalni broj učesnika/ca može da bude 3, a maksimalni 6 osoba.

Dužina trajanja programa obuke

Obuka traje 12 dana, odnosno 50 sati- to je 10 dana po 4 sata rada, 1 dan 4 i po sata rada, 1 dan pet i po sati rada. Svakog dana obuke rad počinje u 8.00 časova. Tokom 10 dana obuke, rad se završava u 12.00, 11.dana u 12.30, a 12.dana u 13.30 časova.

